

Elżbieta Sokół

Studia polonistyczne w Nancy

Biuletyn Polonistyczny 22/4 (74), 102-104

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Studia polonistyczne w Nancy II

Sekcja Języka Polskiego istniejąca na Uniwersytecie Nancy II jest jedną z ośmiu sekcji tzw. U.E.R. (Unité d'Enseignement et de Recherches) de Langues et Littératures Etrangères. (Według polskiej struktury organizacyjnej byłby to Wydział Filologii Obcych.) Obok Sekcji Polskiej, kierowanej obecnie przez profesora Daniela Beauvois, w skład U.E.R. wchodzi następujące sekcje: Angielska, Niemiecko-Skandynawska, Włoska, Hiszpańsko-Portugalska, Arabska, Hebrajska, Rosyjska. Z wykazu tego wynika jasno, że Sekcja Polska stanowi odrębną jednostkę, a nie jest częścią Sekcji Języków Słowiańskich, jak bywa na innych uniwersytetach. Jeżeli natomiast chodzi o inne języki słowiańskie, to w ramach Sekcji Rosyjskiej – oprócz nauki języka rosyjskiego na różnych poziomach – prowadzony jest lektorat języka serbochorwackiego, a w tym roku rozpoczęto również lektorat języka czeskiego na poziomie podstawowym.

W Sekcji Polskiej odbywa się normalny tok nauki: po ukończeniu czterech lat studiów uzyskać można "maîtrise", czyli odpowiednik naszego magisterium. Prócz tego prowadzony jest lektorat języka polskiego na dwóch poziomach – dla początkujących i średnio zaawansowanych. Większość studentów stanowią osoby polskiego pochodzenia – drugie lub trzecie pokolenie; są też wśród nich Polki urodzone w Polsce, z ukończoną w Polsce szkołą średnią, od kilku lat przebywające we Francji. Studenci regularnych studiów to w 100% osoby pochodzenia polskiego; wśród uczących się języka polskiego od podstaw spotyka się nielicznych "czystych" Francuzów, nie związanych z Polską pochodzeniem.

Wydaje się, że przeważająca część studentów podjęła studia właśnie ze względu na swoje pochodzenie, a co za tym idzie – większą łatwość w posługiwaniu się językiem polskim czy w przyswajaniu go, możliwość kontaktu z Polską i Polakami, zainteresowanie krajem rodziców lub dziadków. Niekiedy motywem były względy praktyczne – możliwość używania języka w czasie pobytu w Polsce. (Ten ostatni wzgląd dotyczy przede wszystkim tych, którzy nie znali języka polskiego i znajomość tę nabywają dopiero na lektoracie uniwersyteckim.)

Liczba studentów nie jest wysoka, przy czym trzeba naturalnie odróżnić liczbę studentów wpisanych od liczby faktycznie uczęszczających na zajęcia. I tak, np. w roku akad. 1978/79 naukę języka na poziomie podstawowym rozpoczęło około 17 osób, a pod koniec roku akademickiego liczba ta waha się od 5 do 7, poziom wyższy lektoratu reprezentuje czworo studentów. Jeżeli chodzi o regularne studia, to na pierwszym roku są trzy osoby, na drugim - cztery, na trzecim - pięć. W roku bieżącym nie ma studentów przygotowujących dyplom "maîtrise".

W czasie studiów studenci przechodzą kurs literatury i gramatyki polskiej, a także zdobywają wiadomości z historii Polski. Program obejmuje całość historii literatury polskiej oraz gramatyki, naturalnie rozłożoną na poszczególne lata studiów. Odbywają się wykłady i ćwiczenia, nawzajem się uzupełniające.

Na lektoracie prowadzona jest nauka języka polskiego pod kątem praktycznej możliwości posługiwania się nim. Dla studentów uczęszczających na lektorat prowadzone są również zajęcia w laboratorium językowym. Obecnie powstaje tu tzw. biblioteka dźwiękowa: jej zasobem jest nie księgozbiór, lecz taśmoteka, w której studenci będą mogli pracować samodzielnie, wybierając nagranie dowolnej partii materiału zależnie od indywidualnych potrzeb, zainteresowań i umiejętności.

Przy Sekcji istnieje biblioteka licząca około 2600 tomów. Zawiera ona najważniejsze pozycje literatury polskiej, podręczniki historii i teorii literatury, gramatyki, historii Polski, a także słowniki, encyklopedie, bibliografie, albumy itp. Większość pozycji - to wydawnictwa w języku polskim, są jednak i wydawnictwa w języku francuskim. Biblioteka Sekcji Polskiej jest regularnie zaopatrywana przez "Polonicum" w czasopiśmie polskie, jak "Kultura", "Literatura", "Życie Literackie", "Polityka", "Polska" (wersja polska i francuska), "Przekrój", "Dialog", "Twórczość", "Poezja", "Biuletyn Polonistyczny", "Język Polski", "Poradnik Językowy", "Tygodnik Powszechny" i in. W głównej bibliotece uniwersyteckiej liczba tomów dotyczących Polski, jej kultury i historii przedstawia się bardzo skromnie, stan ten jednak ulegnie niebawem zmianie, gdyż biblioteka przejęła zbiory zmarłego przed trzema laty profesora Étienne Decaux, byłego dyrektora Sekcji Polskiej. Obecnie trwają

prace nad porządkowaniem i katalogowaniem tych zbiorów, które wkrótce zostaną udostępnione czytelnikom.

Należy jeszcze wspomnieć o jednej sprawie, dość ważnej, choć nie związanej bezpośrednio ze studiami polonistycznymi. Otóż corocznie na uniwersytecie Nancy II przeprowadza się egzaminy maturalne z języka polskiego (licealiści mają prawo wybrać język polski jako jeden z przedmiotów maturalnych). Liczba uczniów przystępujących do egzaminów maturalnych z języka polskiego jest stosunkowo wysoka, jeżeli weźmie się pod uwagę fakt, iż w żadnej ze szkół na terenie Nancy nie istnieje możliwość nauki języka polskiego. Mimo starań kolejnych dyrektorów Sekcji Polskiej nie został jednak powołany do tej pory etat nauczyciela języka polskiego, a i przyszłość nie zapowiada się optymistycznie.

Mgr Elżbieta Sokół
lektor języka polskiego
na Uniwersytecie Nancy II

Podsekcja polonistyczna w Tuluzie

Polonistyka uniwersytecka w Tuluzie istnieje prawie 45 lat: w 1934 roku powstał przy Wydziale Humanistycznym tutejszego uniwersytetu lektorat języka polskiego, prowadzony do wybuchu wojny przez prof. Zygmunta Markiewicza. Po wojnie – kiedy zatrudniony był na tym stanowisku prof. Edmond Marek – polonistyka tuluska stanowiła samodzielną sekcję uniwersytetu; po reorganizacji uniwersytetów we Francji stała się podsekcją Langues Slaves, posiadającą jednak dużą samodzielność w zakresie organizowania procesu dydaktycznego i wydatkowania przyznawanych środków finansowych.

Podsekcja polonistyczna należy do mniejszych jednostek dydaktyczno-organizacyjnych Uniwersytetu – Le Mirail. Liczba studentów zapisanych waha się – w zależności od roku – od 60 do 90, zaś zespół naukowo-dydaktyczny stanowią trzy osoby. Zasadnicza ich działalność polega na rozwijaniu u studentów praktycznych umiejętności władania polskim językiem mówionym i pisanym.